

Bu çözüm kitapçığında 75 sorunun çözümü vardır.

1. Tarihi, "Tarihçi ile olgular arasında kesintisiz karşılıklı bir etkileşim süreci, bugün ile geçmiş arasında bitmeyen bir diyalog" olarak tanımlayan Edward H. Carr'dır. Leopold Von Ranke tarihi "Gerçeğin ne olduğu belgelerde saklıdır. Gerçek ancak belgelerin eleştirisiyle ortaya çıkar. Belge yoksa tarihte yoktur" sözleriyle ve belgelerin önemini vurgulayarak yorumlamıştır. Fernard Braudel'e göre tarih, bütün tarihlerin toplamı, geçmiş ve gelecekteki mesleki kabiliyet ve bakış açılarının bir araya gelmesi olarak tanımlanmıştır. March Bloch tarihi zaman içinde insanın ilmi olarak tanımlamıştır. Lucien Febvre ise Anneles Ekolü'nün önemli temsilcilerinden biridir.

CEVAP B

2. *Kurtarılmış Kudüs*, Taslo tarafından yazılan bir yapay destandır. İtalyanlara aittir. Diğer seçeneklerde verilenler ise farklı milletlere ait doğal destanlardır. *Kalevela* Finlilere aittir. *La Cid*, İspanyollara aittir. *Beowulf* İngilizlere aittir. *İgor* ise Ruslara aittir.

CEVAP A

3. *Selimname*'nin yazarı İdrisi Bitlisî'dir. Bitlisî, Yavuz Sultan Selim'in doğumundan 1518 yılına kadar olan olayları kaleme almıştır. Kanuni Dönemi'nde derlenip kitap haline getirilmiştir. Osmanlı Devleti'nde *Selimname* adlı eserler genelde II. Selim Dönemi'ni anlatmaktadır. Lakin İdrisi Bitlisî'nin bu eseri bir istisnadır. Kemalpaşazade, Yavuz ve Kanuni dönemlerinde yaşamış, *Tevarih-i Âli Osman* adında bir kitap yazmıştır. Enveri, II. Bayezid Dönemi'nde yaşamış *Düstürname-i Enverî* adında bir eser yazmıştır. Oruç Bey, yine II. Bayezid Dönemi'nde yaşamış, *Tevarih-i Âli Osman* adında bir kitap yazmıştır. Neşri, *Cihannüma* adında bir kitap yazmıştır. Neşri'nin bu eseri araştırmacı tarih anlayışına göre yazılmıştır.

CEVAP B

4. Höyük ve yer altı katmanlarını inceleyen bilim dalı stratigrafidir. Etnografya, kültür bilimidir. Paleontoloji, yazı bilimidir. Heraldik, arma bilimidir. Sicilografya mühür bilimidir.

CEVAP E

5. Tarih biliminin yöntemi beş basamaktan oluşur. Bunlar tarama, tasnif, tahlil, tenkit ve terkiptir. Bunlardan biri olan tenkit basamağında toplanan verilerin eleştirisi yapılır. İç ve dış tenkit olmak üzere iki şekilde gerçekleşir. İç tenkitte; bilgiler başka kaynaktaki verilerle karşılaştırılır. Yazarın kişisel görüşlerinin kitaba yansımaları kontrol edilir. Dış tenkitte ise; eserin adı, yazarı, basım yeri ve basım yılı kontrol edilir. Ayrıca orijinal olup olmadığına bakılır ne tür kaynaklardan yararlanılarak yazıldığı tespit edilmeye çalışılır.

CEVAP D

6. Okutucu he harfi kendinden sonrakine birleşmez.

CEVAP: C

7. Bir alem ki gökler boru içinde
Akıl olmazların zoru içinde
Üst üste sorular soru içinde
Sus mu konuş mu düşün mü unutma
Buradan insan çıkar tabut mu

CEVAP: A

8. Kalın d harfi için tı harfi kullanılır.

Eklerde tı harfi kullanılmaz.

İnce telaffuzlu kelimelerde tı harfi kullanılmaz. Santral gibi...

Kalın ünlülerin olduğu kelimelerde ilk te için tı tercih edilir. İkinci te için ise açık te harfine geçilir. Tartı kelimesinin ikinci te harfi için kullanılmalıdır.

CEVAP: A

9. Şekilde verilen yazı çeşidi sülüstür.

CEVAP: B

10. Mezopotamya coğrafi olarak iki bölüme ayrılır. Bağdat ile Anadolu arasında kalan bölgeye Yukarı Mezopotamya denir. Basra Körfezi ve Bağdat arasında kalan bölgeye ise Aşağı Mezopotamya denir. Her ikisinin ortasında kurulan medeniyetlere ise Orta Mezopotamya'da kurulmuş ifadesi kullanılır. Mezopotamya medeniyetlerinden Sümerler ve Elamlar Aşağı Mezopotamya'da, Akadlar ve Babililer Orta Mezopotamya'da, Asurlular Yukarı Mezopotamya'da kurulmuştur.

CEVAP D

11. Ege Göçleri Balkanlar üzerinden deniz kavimlerinin Dorları batıya itmesiyle başlamıştır. Yunanistan'dan Mısır'a kadar olan birçok bölgeyi etkilemiştir. Göçlerin sonuçları;

- Hitit Uygarlığı yıkılmıştır.
- Mısır Uygarlığı zayıflamıştır.
- Anadolu'da monarşi yıkılarak şehir devletleri kurulmaya başlamıştır.
- Deniz ticareti gelişmiştir.
- Anadolu'da Demir Çağı başlamıştır.

CEVAP D

12. Fenikeliler, Lübnan ve Akdeniz kıyısında yaşamış bir Doğu Akdeniz medeniyetidir. Kolonicilik ve ticaretle ileri gitmişlerdir. Önemli kolonileri; Kartaca, Gades, Malta, Tunus, Cezayir, Sayda (Sidon), Sur (Tir) ve Biblos'tur. Tebai ise Yunan medeniyetinin bir şehir devletidir. Ayrıca Fenikeliler ticaret sayesinde Doğu ve Ön Asya medeniyetleri arasında kültürel etkileşim sağlamışlardır.

CEVAP D

13. Hakkında bilgiler verilen kültür merkezi Karasuk kültürüdür. Yenisey Irmağı'nın kollarından biri olan Karasuk bölgesinde görülmüş bir kültür merkezidir. Bu kültür merkezinde;

- İlk defa demir madeni kullanılmıştır.
- Çadır kültürü gelişmiştir.
- Temel geçim kaynakları hayvancılıktır.
- Dört tekerlekli arabalar kullanmışlardır.

CEVAP D

14. Orta Asya Türk devletleri veraset sistemi ve kut anlayışı gereği kutlu aileler tarafından kurulmuştur. Bu ailelerden en önemlileri şu şekildedir. Aşına soyu Kök Türklerin kurucularıdır. Tuku soyu Hunların kurucu hanedanıdır. Yağlakar ise Uygurların kurucu hanedanıdır.

CEVAP E

15. Türk kelimesinin anlamları;

- Nemeth, Uygur metinlerine dayanarak güçlü , kuvvetli
- G. Doerfer'e göre devlete bağlı halk
- Heredot'a göre deniz kıyısında oturan adam
- Wambery'e göre türemek çoğalmak
- Arap kaynaklarına göre terk edilmiş

Ziya Gökalp'a göre, olgunluk çağı olarak tanımlanmıştır. Türk kelimesini kanunla düzenlenmiş halk olarak tanımlayan ise Rus tarihçi W. Barthold'tur.

CEVAP D

16. XIV. yüzyılda yaşamış olan ve İtalya'dan yola çıkarak Orta Asya'ya kadar yolculuğunu sürdüren seyyah Marco Polo'dur. Marco Polo ilk olarak Anadolu topraklarına gelerek I. Alaeddin Keykubat Türkiyesini ziyaret etmiştir. Daha sonra Artukluları ziyaret ederek Orta Asya'ya ulaşmıştır. Bir Moğol devleti olan Kubilay Devleti'nde 17 yıl kadar kalmıştır. Bu esnada Doğu Türkistan bölgesini ziyaret ederek burada yaşayan Uygurlar hakkında bilgiler vermiştir.

CEVAP D

17. İslamiyet öncesi dönemde yazı olmayan hukuk kuralları olan töre kullanılmıştır. Töre kuralları gelenek – göreneklerden, hükümdarın emirleri ve Kurultay kararlarından oluşmaktadır. Töre kuralları ilk defa Uygurlar Dönemi'nde ticari faaliyetlerden dolayı yazılı hale getirilmiştir.

CEVAP B

18. Kapgan Kağan hakimiyet mücadelesine girdiği Türgişlere karşı Bolçu Savaşı'nı kazanarak ülkesinin siyasi birliğini korumuştur. Ayrıca Kapgan Kağan Orta Asya'da yaşayan bütün Türkleri tek çatı altında toplamak için çabalamıştır. Bunu da büyük oranda gerçekleştirmiştir. Bayurki Türk boyu Çin ile anlaşarak Kapgan Kağan'ı bir suikastle öldürmüştür. Ölümünden sonra tahta Bilge Kağan geçmiştir.

CEVAP D

19. Batı Kök Türkleri İstemi Yabgu Dönemi'nden itibaren Bizans ile yakın ilişkiler kurmuşlardır. Hatta birlikte ittifak yaparak İpek Ticaret Yolu'na hakim olabilmek için Sasanilere karşı mücadele etmişlerdir. Batı Kök Türkleri Sasanilere karşı Bizans'ın Anadolu'yu korumasına destek vererek bunu Hazarlardan istemişlerdir. Hazarlar, Çorpan Tarhan zamanında Ninova Savaşı ile Sasanileri ağır bir yenilgiye uğratmışlar; böylece Anadolu'nun Sasani hakimiyetine girmesini engellemişlerdir.

CEVAP A

20. Cahiliye Devri'nde Kâbe'de önemli görevliler bulunuyordu. Bunlar; rifade, hicabe, kiyade, sikaye ve livadır. Rifade: Halktan yardım toplayarak Kâbe'yi ziyarete gelenlerin yeme ve barınma ihtiyaçlarını karşılayan görevlidir. Hicabe: Kâbe'nin anahtarını elinde bulunduran görevlidir. Kâbe'nin bakım ve onarımından sorumludur. Kiyade: Mekke'de komutanlık ve kabile reisliğini yerine getiren kimsedir. Sikaye: Kâbe'ye gelenlerin su ihtiyacını gideren görevlidir. Liva ise her bir kabileye ait olan sancakları koruyan görevlidir.

CEVAP A

21. Hz. Ömer Dönemi'nde ilk olarak yalancı peygamberler ile mücadele edilmiştir. Bunlardan en önemlisi Müseylemetül Kezzap ile yapılan Yemame Savaşı'dır. Nihavent Seferi ile Sasanilere son verilerek İran bölgesinde hakimiyet sağlanmıştır. Amr Bin As komutasında Mısır fethedilerek Fustat şehri kurulmuştur. Ay yılı esaslı olan Hicri takvim hazırlanmıştır. Anadolu fetihleri ise Hz. Osman Dönemi'nde Suriye valisi olan Muaviye tarafından başlatılmıştır.

CEVAP C

22. Abbasiler ilk kurulduklarında başkentleri Kûfe şehridir. Fakat daha sonra Ebu Cafer Mansur Dönemi'nde başkent Bağdat'a taşınarak buraya Medinetüs Selam ismi verilmiştir. Şam ise Emeviler Dönemi'nde başkent olarak kullanılmıştır.

CEVAP D

23. Gazneliler Dönemi'nde yaşamış olan, Dandanakan Savaşı ve Gaznelilerin siyasi tarihi hakkında bilgiler veren tarihçi Beyhakî'dir. En önemli eseri *Beyhaki Tarihî*'dir. Gazneliler Dönemi'nde yaşamış olan bir diğer tarihçi Utbî'dir. *Tarih-i Yemin* adında eseri vardır. Firdavsi *Şehname* adında eseri yazmıştır. Gazneli Mahmut'a sunmuştur. Ravendî, Anadolu Selçuklu Devleti Dönemi tarihçisidir. İslam tarih yazıcılığının Anadolu'daki ilk temsilcisidir. En önemli eseri ise *Rahatus Sudur Ayetüs Surur*'dur. Yusuf Has Hacip Karahanlılar Dönemi'nde yaşamıştır. *Kutadgu Bilig* adında eseri vardır.

CEVAP C

24. Büyük Selçuklu Devleti'nin başkentleri; Merv, Rey, İsfahan ve Nişabur'dur. Hemedan ise başkent olarak kullanılmamıştır. Büyük Selçukluların önemli şehirlerinden biridir. İbn Sina'nın mezarı bu şehirdedir.

CEVAP E

25. Akkoyunlular, Kara Yölük Osman tarafından Diyarbakır merkezli olarak kurulmuştur. Tur Ali Dönemi'nde Anadolu, Suriye ve Irak bölgesine akınlar düzenlemeye başlamışlardır. En parlak dönemini Uzun Hasan ile yaşamışlardır. Bu dönemde Osmanlı ile 1473 Otlukbeli Savaşı'nı gerçekleştirmişlerdir. Ayrıca bu dönemde *Dede Korkut Hikâyeleri* yazıya aktarılmış ve *Kur'an* Türkçeye çevrilmiştir.

CEVAP C

26. 1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra kılıç hakkı ile kurulan beylikler Erzurum merkezli Saltuklular, Erzincan merkezli Mengücekliler, Sivas merkezli Danişmentliler ve Diyarbakır merkezli Artuklulardır. Çaka Beyliği ise İzmir ve çevresinde Çaka Bey tarafından 1081 yılında kurulmuştur. Kurulduğu coğrafya diğer beylikler gibi Alparslan'ın fetih bölgesinde değildir. Bundan dolayı kılıç hakkı ile kurulan beylikler arasında gösterilmez.

CEVAP E

27. Farabî felsefe, astronomi, mantık ve müzik alanında çalışmalar yapmıştır. Yunan felsefesini İslam dünyasına tanıtmıştır. Akli ön planda tutarak bilime yön vermiştir. Eserleri uzun yıllar Avrupa'da üniversitelerde ders kitabı olarak okutulmuştur. Avrupa'da Alpharabius olarak bilinir. Harezmi, matematik alanında ün yapmış, *Kitabül Cebr vel Mukabele* eseri Avrupa'da matematik alanında çalışmalarda kaynak olarak kullanılmıştır. Avrupa'da Alkharismus olarak bilinir. İbn Sina ise Avrupa'da Avicenna olarak bilinir. Tıp alanında yazdığı eserler Avrupa'da eğitim hayatında kullanılmıştır.

CEVAP E

28. Osmanlı kuruluşu üzerine bilinen en eski eser Orhan Bey'in imamı olan İshak Fakih'in oğlu Yahşi Fakih tarafından yazılan *Menakıpname*'dir. Lakin bu eser günümüze ulaşmamıştır. Varlığından Aşıkpaşazade kendi eserinde bahsetmiş ve yazdıklarına kaynak olarak göstermiştir. Neşri'nin eseri *Cihannüma*'dır. Şükrullah, *Behçetüt Tevarih*'in yazarıdır. Oruç Bey, *Tevarihi Ali Osman*'ın yazarıdır. Enveri'nin ise *Düsturname-i Enveri* adında eseri vardır.

CEVAP A

29. Hint Deniz Seferleri'ne, Hadım Süleyman Paşa, Pirî Reis, Murat Reis ve Seydi Ali Reis katılmıştır. Hadım Süleyman Paşa ilk seferde başarılı olarak Kızıldenizde hakimiyeti sağlasa da Pirî Reis'in donanmayı Basra Körfezi'nde sıkıştırması üzerine başarısızlık başlamış ve bir daha toparlayamamışlardır. Piyale Paşa Hint Deniz Seferleri'ne katılmamış; Osmanlı'da kaptanıderyalık yapmış önemli denizcilerden biridir.

CEVAP B

30. Teşrifat defterleri, ilk dönemlerde mali kayıtlarda kullanılırken zamanla protokol kurallarının yazıldığı bir defter haline gelmiştir. İlk çalışmalar Fatih Dönemi'nde hazırlanan kanunname ile yapılmıştır. XVIII. yüzyılda ise tamamen protokol işleri ve düzenlemeleri için kullanılmaya başlanmıştır. IV. Mehmet Dönemi'nde Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'nın isteği ile bu defterler daha düzenli ve sade hale getirilmiştir. Ruus, alt düzey devlet memurlarının atamalarını yapan, nişancıya bağlı bir kalemdir. İcmal defterleri tımar kayıtlarının tutulduğu özet niteliğindeki defterlerdir. Eşkal defterleri devşirme sistemi ile aşınan çocukların kaydedildiği defterlerdir. Mühimme ise Divan kararlarının tutulduğu defterlerdir.

CEVAP B

31. İstanbul'un işlerinin görüldüğü ve örfi hukukla ilgili düzenlemelerin yapıldığı divan Çarşamba Divanıdır. Sadrazamın konağında toplanır.

İkinci Divanı: Divanıhümayunda yarım kalan konuların görüldüğü divandır.

Galebe Divanı: Elçilerin ağırlandığı divandır.

Ulufe Divanı: Yeniçeri askerlerinin maaşlarının dağıtıldığı divandır.

Cuma Divanı: Divanıhümayuna gelen davaların görüldüğü divandır.

CEVAP B

32. Osmanlıda eyaletler salyaneli, salyanesiz ve imtiyazlı şeklinde üç parçaya ayrılır. Salyanesiz eyaletler merkeze yakın olan ve tımar sisteminin uygulandığı eyaletlerdir. Rumeli, Budin, Musul, Halep, Sivas, Şam, Diyarbakır salyanesiz eyaletlerden bazılarıdır. Salyaneli eyaletler ise merkeze uzak ve bir yıllık gelirinin iltizam sistemiyle peşin olarak alınan eyaletlerdir. Mısır, Yemen, Habeş, Cezayir, Trablusgarp, Bağdat ve Tunus salyaneli eyaletler arasındadır.

CEVAP D

33. 1593 yılında Avusturya'nın Osmanlı'ya gerekli vergiyi ödememesi üzerine Tiryaki Hasan Paşa komutasında sefer düzenlenmiştir. Kanije ve Estergon kalelerinin alındığı Haçova Savaşı'nı Osmanlı'nın kazanması üzerine 1606 Zitvatorok Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşma ile Osmanlı toprak kazansa da Kanuni Dönemi'nde Avusturya'ya karşı sağlanan üstünlüğü kaybetmiştir.

CEVAP B

34. Lale Devri III. Ahmet Dönemi'nde 1718 Pasarofça Antlaşması'yla başlar; 1730 Patrona Halil İsyanı'yla biter. Bu dönemde yapılan yenilikler şunlardır;

- İlk özel Türk matbaası açılmıştır. (Avrupa'dan alınan ilk teknik araçtır)
- Avrupa'da ilk defa geçici elçilikler açılmıştır. (Diplomasi)
- İlk defa çiçek aşısı uygulanmıştır. (Sağlık)
- Doğu'nun ve Batı'nın eserleri Türkçeye çevrilmeye başlanmıştır. (Kültürel)
- İlk itfaye teşkilatı olan Tulumbacılar Ocağı kurulmuştur.
- Barok ve rokoko tarzı mimari yansımaları görülmüştür. (Mimari)
- Çini atölyeleri kurulmuştur. (Sanat)

Lale Devri'nde ekonomik alanda herhangi bir yenilik yapılmamıştır.

CEVAP B

35. Mısır sorunu II. Mahmut Dönemi'nde Kavalalı'nın Rum İsyanı'nın bastırılmasındaki yardımlarına karşılık Suriye ve Girit valiliklerini istemesiyle başlamıştır. Tek başına Kavalalı ile baş edemeyen II. Mahmut Avrupalı devletlerden destek almıştır. Avrupa'nın desteği ile toplanan 1840 Londra Konferansı'nda Mısır sorunu kesin olarak çözülmüştür. Mısır özerk bir hale gelmiş ve Mısır valiliği Kavalalı'nın soyuna verilmiştir. 1866 yılında Abdülaziz Dönemi'nde Mısır yöneticilerine hıdiv ünvanı verilmeye başlanmıştır. Böylece Mısır'da valiliğin saltanata dönüşmesi yasallaşmıştır.

CEVAP C

36. 1853 – 1856 tarihleri arasında yaşanan Kırım Savaşı'nı Osmanlı Devleti kazanmıştır. Savaştan sonra yapılacak olan antlaşmasının şartlarını belirlemek amacıyla Paris Barış Konferansı toplanmış ve sonunda 1856 Paris Antlaşması imzalanmıştır. Antlaşmanın maddelerinden biri "Osmanlı Devleti Avrupalı devlet sayılacak" şeklindedir ve bu maddeyle Avrupalı devletler Osmanlı'yı Rusya'ya karşı koruma altına almışlardır. Buradan anlaşılıyor ki Osmanlı artık tek başına toprak bütünlüğünü koruyamayacak haldedir.

CEVAP D

37. Osmanlı Devleti'nde I. Meşrutiyet 1876 yılında hem Tersane Konferansı'ndan iyi kararları çıkması için hem de Genç Osmanlıların baskısı ile ilan edilmiştir. Lakin konferans kararlarına meşrutiyetin faydası olmaması ve 93 Harbi'nin başlaması üzerine meclis kapatılarak mutlak monarşiye dönülmüştür. Bu esnada Genç Osmanlılardan biri olan Ali Suavi Çırağan Sarayına baskın düzenleyerek II. Abdülhamit'i tahttan indirip yerine V. Murat'ı tahta geçirmeyi ve ona da meşrutiyeti yeniden ilan ettirmeyi planlamış fakat başarısız olmuştur. Bu olaya Çırağan Baskını denir.

CEVAP A

38. İngiltere I. Dünya Savaşı başladığında Osmanlı Devleti'nin bu savaşa dahil olmamasını, tarafsız kalmasını istemiştir. Osmanlı İttifak Devletleri yanında savaşa girince buna tepki olarak daha önce 1878 Berlin Antlaşması'nda aracı olduğu için geçici olarak aldığı Kıbrıs'ı tamamen topraklarına kattığını açıklamıştır. Ayrıca Osmanlı'nın savaş öncesinde parasını peşin ödeyerek satın aldığı Genç Osman ve Reşadiye gemilerini de teslim etmemiştir.

CEVAP C

39. Nazilli Kongresi 6 Ağustos – 6 Ekim 1919 tarihleri arasında toplanmıştır. Kongreye Galip Hoca takma ismiyle Celal Bayar başkanlık etmiştir. Bunu yapmaktaki sebebi ittihatçı olduğunu gizlemektir. Kongrede Yunan işgaline karşı mücadele edilmesi, Kuvayımilliye'nin güçlendirilmesi kararları alınmıştır.

CEVAP D

40. İcra Vekilleri Heyeti Mustafa Kemal'in 24 Nisan Önergesi'nden sonra oluşturulmuştur. İlk icra vekilleri heyeti şu şekildedir. Mustafa Kemal (Meclis Başkanı ve Hükümet Başkanı), Cami Baykut (İçişleri Bakanlığı), Bekir Sami (Dışişleri Bakanlığı), Fevzi Çakmak (Milli Müdafaa Vekili), Hakkı Behiç (Maliye), Celalettin Arif (Adliye), Mustafa Fehmi (Şeriyet ve Evkaf), Adnan Adıvar (Sağlık), İsmail Fazıl (Bayındırlık), İsmet İnönü (Erkan-ı Harbiye-i Umumiye) ve Yusuf Kemal Tengirşenk (İktisat)

CEVAP B

41. Yusuf Kemal Tengirşenk 16 Mayıs 1921 – 25 Ekim 1922 tarihleri arasında Dışişleri Bakanlığı görevinde bulunmuştur. Bu tarih aralığındaki önemli gelişmeler; SSCB ile imzalanan 1921 Moskova Antlaşması, Kafkas hükümetleri ile imzalanan Kars Antlaşması, Fransa ile imzalanan Ankara Antlaşması, İtilaf Devletleri ile yapılan Paris Mukarreratı ve 1922 Mudanya Ateşkes Antlaşması'dır. Afgan Dostluk Antlaşması ise Ahmet Muhtar Bey Dönemi'nde yaşanan bir gelişmedir. Aslında bu sorunun amacı size Bakir Sami Kunduh ile Yusuf Kemal Tengirşenk arasındaki dönemde kısa süreliğine de olsa Ahmet Muhtar Beyin Dışişleri Bakanlığı yaptığını öğretmektir. Bu dönemin tek gelişmesi ise Afgan Dostluk Antlaşması'nın imzalanmasıdır.

CEVAP A

42. Sakarya Savaşı Millî Mücadele'nin önemli dönüm noktalarından biridir çünkü Türklerin son savunma savaşıdır. Kazanılan bu zaferin sonuçları;

- Fransa ile Ankara Antlaşması imzalandı.
- Mustafa Kemal'e gazilik ve mareşallik verildi.
- İtilaf Devletleri ile Paris Mukarreratı yapıldı.
- Ukrayna ile dostluk antlaşması imzalandı.
- İtalya Anadolu'dan çekilme sürecini tamamladı.
- İngiltere Malta esirlerinin bir kısmını serbest bıraktı.
- Mustafa Kemal'in isteği üzerine Yunan Zulümlerini İnceleme Komisyonu kuruldu. Ancak Şehzade Ömer Faruk'un Anadolu'ya geçerek Millî Mücadele'yi desteklemeye başlaması II. İnönü Savaşı'nın sonunda yaşanan bir gelişmedir.

CEVAP D

43. Ali Fuat Cebesoy Mustafa Kemal'in Harp Okulundan sınıf arkadaşıdır. Sivas Kongresi'nde Batı Cephesi Komutanlığına atanmıştır. Bu yönüyle Kurtuluş Savaşı'nı fiilen başlatan komutandır. Gediz'deki başarısızlığından dolayı Moskova'ya elçi olarak atanmıştır. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurucularındandır. İzmir suikastından dolayı İstiklal Mahkemelerinde yargılanmıştır. 1948'den itibaren Demokrat Parti içerisinde faaliyetlerine devam etmiştir.

CEVAP C

44. 1926 Türk Medeni Kanunu ile kadın erkek eşitliği büyük ölçüde getirilmiştir. Bu durum sosyal alanı kapsar. Şahitlik ve miras konularında erkekle aynı konuma getirilmiştir. Boşanma hakkı yokken artık boşanmalar karşılıklılık ilkesine göre belirlenmiştir. Fakat siyasi haklar Medeni Kanun ile değil Anayasa ile verilen haklardır. Medeni Kanun içerisinde yer almaz.

CEVAP E

45. 1933 yılında SSCB'den getirilen uzman ile yapılan çalışmalar sonucunda I. Beş Yıllık Sanayi Planı hazırlanmış ve 1934 yılında uygulamaya konulmuştur. Buna gerekçe olarak 1927 Teşvik-i Sanayi Planı gösterilmiştir. Çünkü Teşvik-i Sanayi Kanunu hem 1929 Dünya Ekonomik Krizi hem de ülkede yeterli sermayenin olmamasından dolayı uygulanamamıştır.

CEVAP B

46. Atatürk Dönemi dış politikanın en önemli sorunlarından biri Yunanistan ile yaşanan mübadele konusudur. Mübadelenin doğru ve kalıcı olarak çözülebilmesi için 1923 yılında Mübadele, İmar ve İskân Bakanlığı kurulmuştur. Başına Mustafa Necati Bey getirilmiştir. Mübadele işleri ve taşra teşkilatlanması bu bakanlık aracılığı ile yapılmıştır.

CEVAP D

47. Orta Çağ Avrupasında Kilise birçok alanda gücü elinde bulundurmuştur. Aforoz, Kilisenin bir kimseyi dinden çıkarma yetkisidir. Bu yetki ile halk üzerinde etkili bir güce sahip olmuştur. Endüljans, Kilisenin insanların günahlarını para karşılığında affederek verdiği belgedir. Bu belge ile de insanlar üzerinde bir etki oluşturur. Investiture Kilisenin imparatorlara asa ve yüzük vererek hükümdarlıklarını onayladığı belgedir. Halk üzerinde herhangi bir etkisi yoktur.

CEVAP D

48. III. Haçlı Seferi Selahattin Eyyubi'nin Kudüs'ü haçlıların elinden geri alması üzerine düzenlenmiştir. Seferde Alman Kralı Friedrich Barbarossa, Fransa Kralı Philip Auguste ve İngiltere Kralı Aslan Yürekli Richard katılmıştır. Ancak düzenledikleri seferde başarısız olmuşlardır. İmameddin Zengi'nin III. Haçlı Seferi ile bir alakası yoktur. Onun Urfa'yı haçlıların elinden alması II. Haçlı Seferi'ne neden olmuştur.

CEVAP C

49. Coğrafi Keşifler sırasında Ümit Burnu'nu keşfeden Portekizli gemici Bartolomeu Dias'dır. İlk olarak buraya Fırtınalar Burnu adını vermiştir. Ama daha sonra Ümit Burnu olarak değiştirilmiştir. Gemici Henry Coğrafi Keşifler'i ilk başlatan kişidir. Kuzey Afrika'nın batı kıyılarını keşfetmiştir. Vasko De Gama Portekiz'den Hindistan'a ilk ulaşan kaşiftir. Macellan ve Del Kano ise ilk defa dünya turu atarak Dünya'nın yuvarlak olduğunu ispatlamışlardır.

CEVAP B

50. Reform hareketi Almanya'da Martin Luther'in İncil'in çevirisi yapmasıyla başlayan süreçtir. Sürecin sonunda yeni mezhepler ortaya çıkmıştır. Almanya'da ortaya çıkan Protestan mezhebi ile Katolikler arasında yaşanan mücadele 1555 Ogsburg Antlaşması ile sona ermiştir. Böylece Almanya'da Protestanlık resmî mezhep olarak tanınmıştır.

CEVAP A

51. Yedi Yıl Savaşları sömürge ve deniz üstünlüğü için İngiltere ve Fransa arasında 1756 – 1763 tarihleri arasında yaşanan mücadeledir. Savaş sırasında İngiltere; Prusya ve İspanya ile Fransa da Rusya, Lehistan ve Avusturya ile ittifak yapmıştır. Yaşanan mücadeleyi İngiltere kazanmıştır. Savaşın sonunda İngiltere ile Fransa arasında Paris Antlaşması, Prusya, Rusya ve Avusturya arasında 1763 Hubertusburg Antlaşması yapılmıştır.

CEVAP C

52. Otto Von Bismarck önderliğinde Prusya önce Avusturya – Macaristan sonra da Sedan Savaşı ile Fransa'yı yenmiştir. Bu savaşın sonunda Alsas – Lorraine Almanya'nın eline geçmiştir. Savaşlardan sonra 1871 yılında Frankfurt Antlaşması imzalanmış böylece Alman siyasi birliği sağlanmıştır.

CEVAP C

53. 1814 yılında Fransa Kralı olan XVIII. Louis demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlayarak basına sansür uygulamıştır. Hemen arkasından tahta geçen X. Charles bu uygulamalara devam etmiş ve meclisi kapatmıştır. Bu gelişmeler üzerine ihtilal yaşanmıştır. Bu ihtilalin sonucunda Belçika, Hollanda'dan koparak bağımsızlığını ilan etmiş İngiltere, İspanya ve Portekiz de kendi halklarına bazı demokratik haklar vermek zorunda kalmıştır.

CEVAP A

54. Guiglielma Marconi tarafından ilk radyo, Karl F. Gauss tarafından ilk telgraf üretilmiştir. Telgrafı geliştiren ise Samuel Morse'tur. Wright Kardeşler ise balonu değil petrole çalışan ilk uçağı icat etmişlerdir. Balon ise Mongolfiye Kardeşler tarafından icat edilmiştir.

CEVAP D

55. II. Dünya Savaşı öncesinde Adolf Hitler Almanya'da diktatörlüğünü ilan edince ilk olarak Versay Antlaşması ile Fransa'ya bırakılan Saar bölgesini 1935 yılında referandum ile topraklarına katmıştır. Böylece ilk toprak kazancını Fransa'dan yapmıştır. Daha sonra 1938 yılında Avusturya ile birleşmiş, Münih Konferansı ile de Südet bölgesini Çekoslovakya'nın elinden almıştır.

CEVAP D

56. Yunanistan'da II. Dünya Savaşı sonrası dönemde milliyetçileri temsil eden EDES grubu ile SSCB yanlılarını temsil eden ELAS grubu ortaya çıkmıştır. ABD'nin Truman Doktrini ile Yunanistan'a yardım yapması sonucu iki grup arasında iç savaş başlamıştır. Bu mücadeleyi milliyetçilerin içinde bulunduğu EDES kazanmış Yunanistan ABD yanlısı politikalar izlemeye başlamıştır.

CEVAP C

57. Soğuk Savaş Dönemi II. Dünya Savaşı'ndan sonra 1947 Berlin Bunalımı ile başlayıp 1963'te ABD lideri Kenedy ve SSCB lideri Kruşçev'in görüşmelerine kadar geçen dönemdir. Türkiye'nin ilk defa Eurovision'a katılması ise 1975 yılında Yumuşama Dönemi'nde yaşanan bir gelişmedir. Katılan ilk sanatçımız Semiha Yankı'dır.

CEVAP D

58. Barış İçinde Yaşamın Beş İlkesi ilk defa 1954 yılında Çin ve Hindistan tarafından kabul edilerek bütün dünyaya kabul edilmesi için duyurulmuştur. Daha sonra Mısır, Hindistan ve Yugoslavya öncülüğünde toplanan Bandung Konferansı'nda aynı ilkeler tekrar kabul edilmiş ve dünyaya yeniden duyurulmuştur. Ve bu konferansın sonunda Doğu ve Batı bloklarına dahil olmayan Bağlantısızlar Hareketi ortaya çıkmıştır.

CEVAP C

59. ABD'nin Türkiye üzerindeki desteğini çekmesi Türkiye'de kaos yaşanmasına sebep olmuştur. Bu ortamda Genelkurmay Başkanı Memduh Tağmaç önderliğinde Türk Silahlı Kuvvetleri Süleyman Demirel Hükümetine bir muhtıra vermiştir. Bunun sonunda Süleyman Demirel başkanlığındaki Adalet Partisi iktidarı devrilmiştir. Yerine Nihat Erim Hükümeti kurulmuştur.

CEVAP A

60. 1991 yılında SSCB'nin dağılmasıyla bağımsız olan Çekoslovakya 1993 yılında yaşadığı Kadife Devrimi ile Çek Cumhuriyeti ve Slovakya olarak ikiye ayrılmıştır. Hatta bu olayla Çekoslovakya'da var olan komünizm rejimi de ortadan kalkmıştır. Çek Cumhuriyeti 2016 yılında adını Çekya olarak değiştirmiştir. Gül Devrimi Gürcistan'da, Turuncu Devrim Ukrayna'da, Ak Devrim İran'da ve Yasemin Devrimi Tunus'ta yaşanmıştır.

CEVAP C

61. Arif Öğretmen'in sorusu hipotetik düşünceyi geliştirmeye yönelik bir sorudur. Hipotetik düşünce, bir problemle ilgili birden fazla çözüm üretebilme yeteneğidir. Bir problemle ilgili olası çözüm yollarını düşünme ve daha sonra bunları araştırmaya dayanır. Hipotetik düşünce yaratıcı düşünceyi geliştirir. Kişinin farklı, yeni, orijinal fikirler ortaya atmasını, eleştirel ve çok yönlü düşünmesini sağlar.

CEVAP C

62. Sorudaki "Kavram yanlışlarını tespit etmede ve ölçme değerlendirmede kullanılan bu teknikte, şans faktörünün etkisi azaltılmıştır" ifadeleri yapılandırılmış grid tekniğini işaret etmektedir.

Analoji, tezkip metinleri, kavram kargaşası yaratma, kavramsal değişim metinleri kavram yanlışlarını gidermede kullanılmaktadır. Dolayısıyla seçeneklerde kavram yanlışlarını tespit eden tek teknik yapılandırılmış griddir.

CEVAP A

63. Öğretmenin tahtaya yazdığı soruya öğrencilerin 15 dakika içinde akıllarına ilk gelen fikirleri söylemelerini istemesi ve söylenen fikirlerin tahtaya not edilmesi ve süre bitiminde değerlendirme yapılarak kaliteli fikirlerin seçilmesi beyin fırtınası tekniğinin kullanıldığını göstermektedir.

CEVAP B

64. Öğretmenin sorduğu soruların cevabı klişe genellemeler ve günlük empatidir.

Klişe Genellemeler: Öğrenciler bu düzeyde, insanların davranışlarını, düşüncelerini ve olayların sebeplerini, genel olarak bildikleri basmakalıp bilgilere dayanarak açıklamaya çalışırlar. İkinci düzeyde öğrenci tarihsel empati kuramaz.

Günlük Empati: Bu düzeyde öğrenciler, olayları genellemelerle açıklamazlar. Karakterin dilinden açıklarlar. Ancak kendisinin düşünce tarzı ile tarihî karakterin düşünce tarzını ayırt edemez. Başka bir deyişle, olayı o kişinin ağzından, ancak kendi düşünce ve duygularıyla yansıtırlar. Olaya günümüz değerleri ve bakışıyla bakarlar.

CEVAP A

65. 2018 yılında yayımlanan tarih öğretim programının hedefleri arasında "Türk milletinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan bireyler olmaları" yer almaz. Bu ifade Türk Millî Eğitiminin genel amaçları arasında yer almaktadır.

CEVAP E

66. İlk ve Orta Çağ'ın ticaret yollarını anlatmak isteyen Yasin Öğretmen'in tahtaya yansıttığı görsel bilgi haritasıdır. Çünkü görselin altında bulunan lejantlar sayesinde İlk ve Orta Çağ'daki ticaret yollarının güzergâhı hakkında bilgi verilmektedir.

CEVAP D

67. İnfomal öğrenmenin özellikleri arasında I ve V. öncüller yer almaz. İnfomal öğrenmeler belli bir plana ve programa bağlı olmadan, genellikle gözlem ve taklit yoluyla gerçekleşen öğrenmelerdir. İnfomal öğrenme, uzman kişilerce yapılmayan, genellikle yaşam içinde kendiliğinden oluşan, plana ve programa bağlı olmayan öğrenmelerdir.

CEVAP D

68. Tarih ders kitabında yer alan kazanımlar ve düzeyleri şöyledir:

- A) 1595 - 1700 yılları arasındaki süreçte meydana gelen başlıca siyasi gelişmeleri tarih şeridi ve haritalar üzerinde gösterir. (Kavrama)
- B) 1876 - 1913 arasında gerçekleştirilen darbelerin Osmanlı siyasi hayatı üzerindeki etkilerini hakkında görüş bildirir. (Değerlendirme)
- C) Avrupa'daki gelişmelere bağlı olarak Osmanlı idari, askerî ve ekonomik yapısında meydana gelen değişimleri açıklar. (Analiz)
- D) Denizcilik faaliyetlerinin iç denizlerden okyanuslara taşınmasının dünya siyasetine ve ticaretine etkilerine ilişkin farklı bir görüş ortaya koyar. (Sentez)
- E) Kanunuesası'nın temel özelliklerini söyler. (Bilgi)

Soruda yenilenen taksonomi sorulduğu için en üst düzey bilişsel alan kazanımı sentez olacaktır. Şayet eski taksonomi sorulmuş olsaydı, bu defa en üst düzey bilişsel alan kazanımı değerlendirme olacaktır. Sorularda bu durum mutlaka dikkate alınmalıdır. Bu tür sorularda sorunun cevabı yeni ve eski taksonomiye göre değişmektedir.

CEVAP D

69. A) Yaşanılan olayın olumsuzlukları nelerdir? (Siyah)
- B) Bu konuda ne gibi değişik öneriler ortaya konabilir? (Yeşil)
- C) Bu olaydan ne gibi dersler çıkarabiliriz? (Sarı)
- D) Bu konuda alınabilecek en doğru karar hangisidir? (Mavi)
- E) Olayın tüm getirilerini ve dezavantajlarını ortaya koydunuz mu? (Beyaz)

Altı şapkalı düşünme tekniğinde yeşil şapka yeni fikirleri, yaratıcılığı ifade eder. Alternatif düşüncelerin üretilmesini sağlar. Değişik önerilerin ortaya konmasıdır. Bu şapka yeni, farklı, özgün görüşlerin ortaya konmasını sağlar.

CEVAP B

70. Bir öğretmenin dersteki amaçlarına ulaşmasını sağlayan teknik dramadır. Çünkü yaratıcılık ve hayal gücü kazandıran teknikler beyin fırtınası, örnek olay, drama ve altı şapkadır. Aynı zamanda bilişsel, duyuşsal becerileri geliştiren teknikler ise örnek olay, drama ve altı şapkadır. Soruda en eleyici ifade devinışsel becerileri geliştiren tekniklerdir. Seçeneklerde verilen tekniklerden devinışsel (psikomotor) beceri geliştiren tek teknik dramadır. Sonuç olarak tüm amaçlara ulaşılmasını sağlayan teknik drama olur.

CEVAP D

71. 2018 yılında hazırlanıp uygulamaya konan öğretim programlarında sekiz yetkinlik belirlenmiştir. Bu yetkinlikler şunlardır;

Ana dilde iletişim

Yabancı dillerde iletişim

Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler

Dijital yetkinlik

Öğrenmeyi öğrenme

Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlik

İnisiyatif alma ve girişimcilik

Kültürel farkındalık ve ifade

Sekiz yetkinlik arasında kariyer planlama yetkinliği yoktur.

CEVAP C

72. "Geçmiş, bugün ve gelecek arasında ayırım yapabilmek" tarihsel kavrama becerisi içerisinde olmayıp, kronolojik düşünme becerisi içerisinde yer almaktadır.

CEVAP D

73. Soruda özellikleri verilen düşünce tarzı Kieran Egan'ın düşünce gelişiminin 4. evresi olan ironik evredir. İronik Evre (20 ve + yaş): Öğrenci bilgi parçalarının tamamının genel bir çerçeveye oturtulamayacağını anlar. Öğrenci ilke ve genellemelerin tekil olayları açıklamada yetersiz kaldığını fark eder. Tarihin, tarihî olayların özgül yapısını takdir eder. İronik düzey, önceki düzeylerin her birinin katkılarından meydana gelmektedir.

CEVAP D

74. Emir Öğretmen'in kullandığı değer öğretim yaklaşımı değer analizidir. Değer analizi yaklaşımı, değer eğitimi de dikkati, düşünceyi ve ayırt etmeyi gerektiren bir analizdir. Değer soruları üzerinde duygusal olmadan, akılcı bir şekilde değer sorularını test eder. Bu yaklaşımda öğrenciler örnek olaylarla ahlâkî düşünme becerisini kazanırlar. Aynı zamanda öğrenciler problem çözme yöntemini sosyal problemlere uygulamayı da öğrenirler.

CEVAP B

75. Öğretmenin Divanîhümayun hakkında öğrencilerini bilgilendirirken, konuyu çok iyi anlamayan öğrencisine "Divanîhümayunu bugünkü kabineye benzetebilirsin" diyerek, öğrencinin konuyu daha kolay öğrenmesini sağlaması analogi (benzetme) tekniğinin kullanıldığını göstermektedir.

Seçeneklerde verilen benzetişim, simülasyon tekniğinin diğer adıdır. Sorudaki en büyük çeldirici metafor dur.

Analogi ile metaforda benzetme yapılarak öğretim gerçekleşmektedir.

- Analogi genellikle birbirine doğrudan benzeyen, birbirini andıran şeyler arasında yapılan benzetmedir. Karmaşık bir konuyu daha rahat anlatmak için kullanılır.

Ör: Kan dolaşımını şehrin trafik akışına, beyni cevize, fotoğraf makinesini göze benzetmek

- Metaforda ise birbiri arasında anlam yönünden hiçbir ilişki bulunmayan iki şeyi ortak bir özellik üzerinden birbirine benzetmektir. Metaforda mecaz vardır.

Ör: Öğretmeni güneşe, psikolojik danışmanı arkeoloğa benzetmek...

CEVAP C